

12.5.2021

Julkinen

JulkICT
Marjukka Saarijärvi

Digitalisaation edistämisen ohjelman ohjausryhmä

Aika	12.5.2021 klo 13.30 – 15.30	
Paikka	Teams	
Osallistujat	Maria Nikkilä Anu Nousiainen Saku Airosmäe Arto Holopainen Jouni Hynynen Tomi Kytölä Katri-Leena Launis Juha Lempiäinen Hanna Menna Pekka Rehn Paula Sundqvist Mika Tuulainen	tietohallintoneuvos, VM (pj) finanssineuvos, VM (vpj) johtaja, Verohallinto innovaatiopäällikkö, Kuopion kaupunki IT-asiantuntija, ARA erityisasiantuntija, OKM johdon konsultti, Kela asiakaspalvelupäällikkö, Tulli erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto ylivohtaja, asiakkaat, DVV hyvinvointikoordinaattori, Parainen johtava asiantuntija, EK
Sihteeristö	Marjukka Saarijärvi Petteri Ohvo Waltteri Heino Päivi Anttila	ohjelmapäällikkö, VM hankepäällikkö, VM asiantuntija, VM hankekoordinaattori, VM
Erikseen kutsuttuna	Petri Takala Sanna Esterinen Emilia Laitala Tommi Hatinen Julia Takala	Gofore Oyj johtaja, Verohallinto erityisasiantuntija, VM viestintäasiantuntija, VM korkeakouluharjoittelija, VM
Poissa	Juha Antila Jaakko Rinne Mikko Lehtisalo Sirpa Alitalo Minna Lohtander	tietohallintojohtaja, Ruokavirasto asiakkuusjohtaja, Ruokavirasto erityisasiantuntija, ORK teollisuusneuvos, TEM erityisasiantuntija, STM

Ismo Parviainen	johtava asiantuntija, SM
Maaria Toikka	johtava asiantuntija, Traficom
Matti Lampo	tietohallintojohtaja, Vantaan kaupunki

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (*Maria Nikkilä*) (liite 1)

Päätösesitys: Hyväksytään esityslista ja edellisen kokouksen pöytäkirja.

Päätös: Esityslista ja edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin. Sosiaali- ja terveysministeriön jäsenenä Minna Saarion tilalla jatkaa Minna Lohtander 16.4. alkaen. Lisäksi Julia Takala on aloittanut korkeakouluharjoittelijana.

2. Digiohjelman tilanneraportti (*Marjukka Saarijärvi*) (liite 2)

Ohjelman toteutus on käynnissä vuoden 2021 toteutussuunnitelman mukaisesti. Raportointikaudella on viety päätöksentekoon esitys digituen jatkuvasta mallista, YritysDigin palvelutarvetyö käynnistetty, Digin tilannekuvan ja mittarointityö käynnistetty toteutussuunnitelman mukaisesti, lisäksi myös asiantuntijatuenn suunnittelu käynnistetty DVV:n kanssa. Ohjelman viestintää on kehitetty ja viestintäsuunnitelmaa on päivitetty. Seuraavalla raportointikaudella digituen jatkuvan mallin käynnistäminen, Digin tilannekuva- ja mittarointityön 1. ja 2. sprintti, (27.5. tulkintatyöpaja, 17.6. klo 9–11 tulosten julkaisu), asiantuntijatuenn toteutuksen käynnistäminen (mallin pilotointi), lainsäädännön taustaselvitys jatkuu, lainsäädäntökokonaisuuden tilannekuvan julkaisu. Lisäksi ohjaus ja seuranta Suomi.fi jatkokehittäminen (DVV) ja yritysten ja yhteisöjen digitukiprojekti.

Päätös: Otettiin tiedoksi. Todettiin, että Walteri Heino toimii digituessa jatkossa.

3. Verohallinnon suunnitelmat yritysverotuksen tulevaisuudesta (liite 2)

Sanna Esterinen esitteli Verohallinnon suunnitelmia yritysverotuksen tulevaisuudesta osaksi reaaliaikatalouden ekosysteemiä.

Verohallinto on sulauttanut palvelunsa osaksi kolmansien osapuolen liiketoimintalustoihin. Tässä esityksessä keskityttiin nimenomaan yritysliiketoiminnan alueeseen. Verotus tehdään siinä kohdassa, jossa verotettava tapahtuma syntyy. Verovaje on pienentynyt ja yhteiskunnan rahoitus on turvattu. Esim. alustatalous, jossa ansaintatavat ja maksaminen muuttuvat.

OECD- pääjohtajakokouksessa lanseerattu visio Verohallinto 3.0, joka tarkoittaa ekosysteemeihin linkittyä ja sulautunutta verotusta, käytännössä

henkilöasiakkaalla elämäntapahtumia, yrityksillä yhden luukun periaatetta. Ollaan haluttu tulla reaaliaikaiseen näkökulmaan ja ohjattu asiakkaita toimimaan oikein. Suomi kurottua kohti 3.0 tavoitetta digitalisoitumalla ja siksi tavoitteita on hyvä yhdenmukaistaa poikkihallinnollisesti. Pystytään paremmin standardoimaan tietoa ja entistä paremmin antamaan ennakoivaa tietoa asiakkaille. Asiakkaiden velvoitteet ja edellytykset etuuksien saamiselle hoituvat osana päivittäistä näkymätöntä toimintaa. Yhteentoimivat ekosysteemit mahdollistavat tiedon sekä tietovirran validoinnin ja automatisoinnin.

TEMin alaisessa Yrityksen digitalous (Real Time Economy, RTE) -hankkeessa toteutetaan digitalouden edellyttämät infrastruktuuri, ratkaisut ja palvelut. Visiona on kansallinen, muiden pohjoismaiden kanssa yhteen toimiva yritysten digitalouden ekosysteemi. Verkkolaskut, sähköiset kuitit ja muut yrityksen taloustiedot liikkuvat eri osapuolten välillä saumattomasti, reaaliaikaisesti ja turvallisesti. Ratkaisut suunnitellaan yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa.

Käydyssä keskustelussa Verohallinnon suunnitelmia pidettiin tärkeänä edistää. Kysyttiin myös EU-kehityksen seuraamisesta mm. reaaliaikatalouden ja ALV – ilmoitusten osalta.

Todettiin, että Verohallinnossa seurataan tiiviisti EU-kehitystä ja edistetään EU-yhteensopivaa ratkaisua, joka pohjautuu myös standardeihin. Yhteinen tahtotila löytyy ja asiakaslähtöistä näkökulmaa halutaan edistää. Suomi on edellä useita maita mm. osaamisen kehittämisessä.

Käydyssä keskustelussa täydennettiin, että digitaalinen identiteetti tarkoittaa tässä esityksessä yrityksen digitaalista identiteettiä. Sekä henkilöt, että yritykset toimivat globaalissa maailmassa ja on siksi tunnistettu keskeiseksi mm. luvituksen osalta. Digitaalista identiteettiä tulee edistää samansuuntaisesti kuin henkilöasiakkaiden kohdalla.

Päätös: Otettiin tiedoksi. Katsotaan myöhemmin digitaalisen identiteetin osalta digitaalisen henkilöllisyyden hankkeen kanssa tilannetta tarkemmin. Myös EU-tasolla eID –tasoinen keskustelu on käynnissä ja siksi tätä on hyvä viedä monella rintamalla eteenpäin.

4. Lainsäädännön tilannekuva digitaalisten palvelujen sääntelyn näkökulmasta (liite 2)

Emilia Laitala kertoi lainsäädännön tilannekuvan muodostamisesta digitaalisten palvelujen kehittämisessä sääntelyn näkökulmasta.

Digiohjelman tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi asetettiin lainsäädännön soveltamisen ja edistämisen työryhmä, jonka kautta tuetaan sekä Digiohjelman toteuttamista, että asiointipalveluja kehittävien viranomaisten työtä. Digitaalisen palvelujen kehittämiseen liittyvä sääntely on laaja ja osittain hajaantunut. Palvelun kehittämisessä tulee ottaa huomioon erityisesti hallinnon yleislainsäädäntö, tiedonhallintaan liittyvä sääntely, digitaalisten palvelujen tarjoamiseen, mahdollinen erityislainsäädäntö sekä EU-sääntelystä johdettavat vaatimukset.

Keskeisinä toimenpiteinä v. 2021 on tuottaa yleinen, helppo ja ymmärrettävä tilannekuvan visuaalinen koonti säädöspohjasta ja siitä koskevasta olennaisesta sisällöstä ja muodostaa tavoitteet YritysDigin toimeenpanon tueksi. Tilannekuvasta on tavoitteena johtaa ja tunnistaa lainsäädännön soveltamiseen liittyviä haasteita, joita voidaan tarkemmin selvittää. Esim. sähköisen allekirjoituksen käyttö tai kieliversiointiin liittyvät kysymykset. Lisäksi DVV:llä on suunnitelmissa tuottaa yksityiskohtaisempaa tukimateriaalia digipalvelujen kehittämisen tueksi. Tarkoituksena on koota samalle sivulle myös yleinen näkymä käynnissä olevista työryhmistä säädösnäkökulmasta liittyen digitalisaation edistämiseen, erityisesti julkisuuslain uudistukseen, automaattiseen päätöksentekoon sekä tietojärjestelmäsääntelyn uudistamisen liittyvät työryhmät.

Käydyssä keskustelussa tiedusteltiin tilannekuvan julkaisun aikataulusta. Tavoitteena on, että tilannekuvan julkaisu valmistuisi syksyllä 2021.

Lisäksi kysyttiin myös, että pystytäänkö tilannekuvalla tarjoamaan yhteiset prioriteetit ja niihin liittyvät johtopäätökset? Täydennettiin, että yhteisen prioriteettilistan muodostaminen vaatii kunkin ministeriön sitoutumisen päätöksiin.

Päätös: Otettiin tiedoksi.

5. Digin tilannekuva- ja mittaristotyön käynnistyminen (liite 2)

Petri Takala esitteli Digin tilannekuva- ja mittaristotyön toimeenpanoa.

Valittiin kompleksisessa ympäristössä tapa toimia ja siinä keskeisessä roolissa on sosiaalinen toimintatapa. Kokonaiskuvan hahmottaminen systeeminä mahdollisti fokusoinnin ja mitattavien asioiden tunnistamisen. Systeemilähtöisessä mittaamis- ja tilannekuvatyössä malli ja tulokset ohjaavat mittarien yhteistä tulkintaa, analyysikokeiluja ja mittarien kehitystyötä. Tilannekuvan syntyminen on tietoperustainen sosiaalinen prosessi, jota Digitalisaation systeemikuva ohjaa. Tilannekuva muodostuu monista tekijöistä mutta hyvin keskeisenä tekemistä tukee inhimillinen sosiaalinen prosessi. Tuodaan mukaan toimijoiden omia tuloksia, yhteistulkinnan valmiutta ja kiinnostusta digimittareiden kehittämiseen. Digitalisaation tilannekuvan edistymisen seurannan toimijoiden roolit: ohjaustiimi

(tuoteomistajuus), projektitiimi (tuotehallinta), teemaryhmät ja mittaamisen verkosto.

Seuraavat askeleet:

1. 1. Sprintin viimeistely: Yhteydenotot ensimmäisen mittaristojulkaisun toimijoihin tulosten ja tulkintojen varmistamiseksi.
2. 2. Sprintin aloittaminen: Mittariston kasaaminen, tulosten mittarien tulkinnan tapahtuman 27.5. valmistelu, julkaisutilaisuuden markkinointi 17.6.
3. 3. Sprintin valmistelu: 2. vaiheen mittaristokehitysmahdollisuuksien tunnistaminen ja ideoiden jalostaminen ennen kesälomia.

Päätös: Otettiin tiedoksi. Ohjausryhmä puolsi toteutussuunnitelmaa.

6. Asiantuntijatuen valmistelun tilannekatsaus (liite 2)

Marjukka Saarijärvi esiteli asiantuntijatuen valmistelun tilannekatsauksen.

Asiantuntijatuella tarkoitetaan asiantuntijapoolia, josta kunnat ja virastot voivat hakemuksesta ja tuen saamisen kriteerit täyttäessään saada käyttöönsä asiantuntijaosaamista määräjaksiksi vuosina 2021 ja 2022. Toteutus on valmisteilla DVV:n kanssa. Pilottihaku toteutetaan 2021 ja tämän jälkeen 1 – 2 varsinaista hakua. Toimijat voivat hakea asiantuntijatukea yksin tai muiden toimijoiden kanssa. Tuen määrässä on huomioitava 60 000 € kilpailusraja. Syntyvät tulokset ovat julkisia ja sekä yksityiset ja julkiset toimijat voivat niitä hyödyntää. Asiantuntijatuki on toimenpide toteuttaa digiohjelmalle asetettua kolmea tehtävää ja tukea hallitusohjelmatavoitetta. Asiantuntijaosaamista ei voi käyttää palvelujen toteuttamiseen, integraatioihin, rajapintoihin tms. Kysymys digin mahdollisuuksien ja asiakastarpeiden tunnistamisesta ja digipalvelujen laadun ja saavutettavuuden parantamisesta. Sisällöllisiä painopisteitä ja valintakriteerejä tarkennetaan vielä.

Käydyssä keskustelussa kysyttiin, että onko 60 000 € hankintaraja yhden kohteen maksimisumma? Todettiin, Digi- ja väestötietovirasto ovat tässä hankintayksikkö ja selvittävät asiaa osaltaan vielä tarkemmin.

Päätös: Otettiin tiedoksi.

7. Digiohjelman viestintäsuunnitelma ja viestintätoimet (liite 3)

Tommi Hatinen esitteli päivitettyä viestintäsuunnitelmaa ja tulevia viestintätoimia.

Alkuperäinen viestintäsuunnitelma on tehty 2020. Viestintäsuunnitelmaa on päivitetty ja mukautettu HAOR-viestintästrategian mukaiseen malliin. Viestintäsuunnitelmaa on tarkennettu kohderyhmien ja viestintäkanavien osalta.

Kanavat ja kohderyhmät ovat hyvin tärkeitä ja otettava huomioon kaikessa viestinnässä. Ollaan tehty kalenterinäkömää vuoden hanketoimenpiteisiin, mitä milloinkin tapahtuu ja mitä erilaisista tapahtumista viestitään. Lisäksi toteutetaan myös näkemysviestintää, esim. toiminnasta kertominen (blogit yms.). Tunnistetaan kullekin viestille esim. kaksi tärkeintä kohderyhmää, ja parhaat kanavat kohderyhmien tavoitteisiin. Digiohjelma on priorisoitu hanke eli siitä viestitään hankemallilla. Tärkein strateginen viesti on ”Hyvä julkinen hallinto vahvistaa luottamusta”. Alkuvuoden viestintä on painottunut uutiskirjeisiin ja tiedotteisiin.

Digiohjelmalle on tilattu uusi viestintämateriaali markkinaviestintäkumppanilta, jota tullaan käyttämään kuluvan vuoden viestinnässä tilanteen ja tarpeen mukaan. Digiohjelman aiheista kaivataan sisältöä myös Facebookiin ja Instagramiin ja siihen pitäisi löytää oikea kansalaisia kiinnostava tapa viestiä. Haastavinta viestimisessä on monipuolisen viestinnän käyttäminen ja riittävän ajan löytäminen viestimiseen.

Päätös: Otettiin tiedoksi. Pidettiin tärkeänä edistää viestinnän terävöittämistä.

8. Muut asiat (*Maria Nikkilä*)

- Elpymissuunnitelman digipilarin valmistelun tilanne.

Digipilarin hankekokonaisuus on säilynyt saman mukaisena kuin aiemminkin. Valmistelutyö on loppusuoralla. Seurannan ja raportoinnin suunnittelu on parhaillaan käynnissä.

- Seuraavat kokoukset 2021: 22.6., 26.8., 5.10. ja 9.12. klo 13.30 – 15.30.

9. Kokouksen päättäminen (*Maria Nikkilä*)

Kokous päättyi klo 15:28.

Liitteet / Bilagor

Liite 1 Edellisen kokouksen (17.3.) pöytäkirjaluonnos
Liite 2 Esitysmateriaali Digiohjelman ohjausryhmä 12.5.
Liite 3 Digiohjelman viestintäsuunnitelma